

LATVIJAS UNIVERSITĀTE
Karjeras centrs

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

PĒTĪJUMA ZIŅOJUMS

"Latvijas Universitātes studentu karjeras izjūta"

Pētījuma realizētājs LU Karjeras centrs

2021

Ievads

LU Karjeras centrs 2020./21. gadā veica pētījumu "Latvijas Universitātes studentu karjeras izjūta". Pētījuma mērķis ir diagnosticēt, cik izteikta ir studentu izjūta par savas karjeras veiksmīgu attīstību, un fiksēt tās darbības un pasākumu kopumu, kas varētu veicināt studentu pārliecību par veiksmīgu karjeras attīstību.

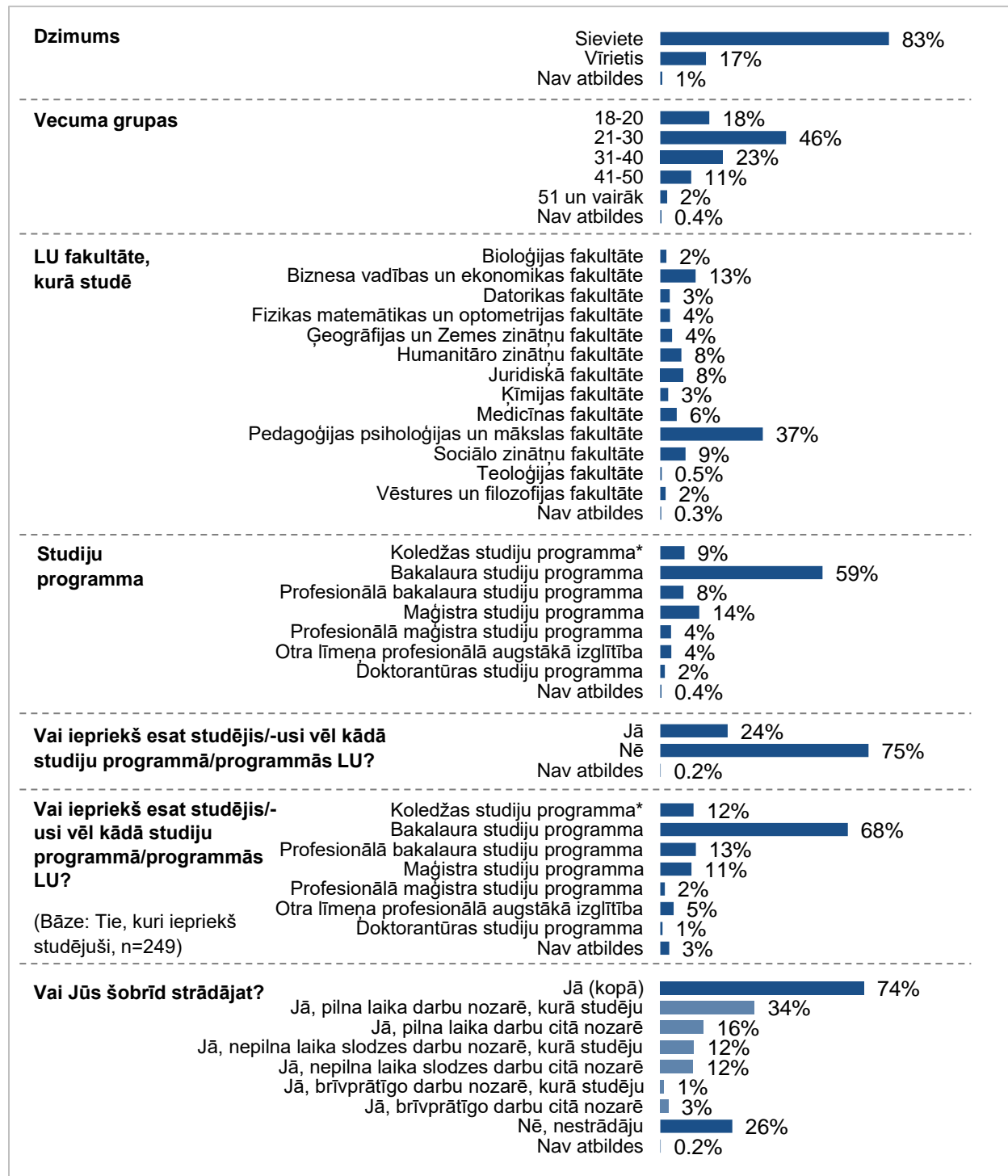
Pētījums tika realizēts no 2020.gada pavasara līdz 2021. gada janvārim. Aptauja tika organizēta elektroniski, anonīmi.

Pētījuma izlases raksturojums

Attēls nr.1.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

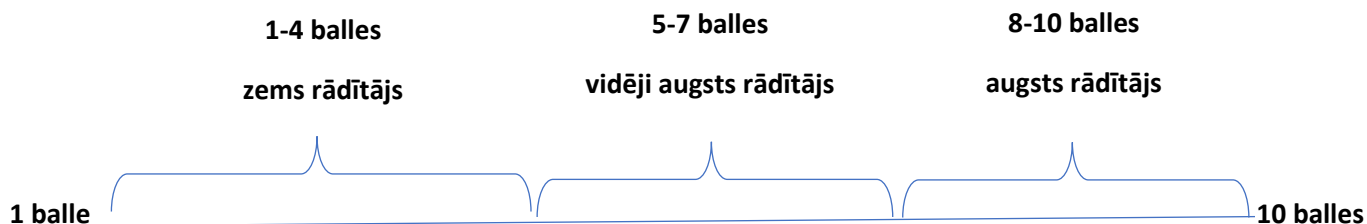

Attēlā nr.1. redzams, ka pētījuma lielākā daļa dalībnieku ir sievietes (83%), visvairāk pārstāvētā vecuma grupa ir 21-30 gadi (46%). Dalību pētījumā vairāk izrādījuši studenti no Biznesa vadības un ekonomikas fakultātes (13%), kā arī no Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (37%). Aktīvāk dalību pētījumā ņēmuši bakalaura (59%) un maģistrantūras (14%) studiju programmu studenti. Ceturtā daļa aptaujāto studentu jau ir studējuši iepriekš kādā citā LU studiju programmā. $\frac{3}{4}$ no aptaujātajiem studentiem strādā.

Vērtējuma skalas izmantojums un interpretācija

Pētījumā galvenokārt dažādu aspektu vērtēšanai tiek izmantota 10 baļļu skala, kur 1 nozīmē, ka aspekts izteikts vismazākā mērā un 10 – aspekts izteikts visaugstākā mērā. Datu interpretācijā skalas dati tiek interpretēti sekojoši:

Attēls nr. 2.

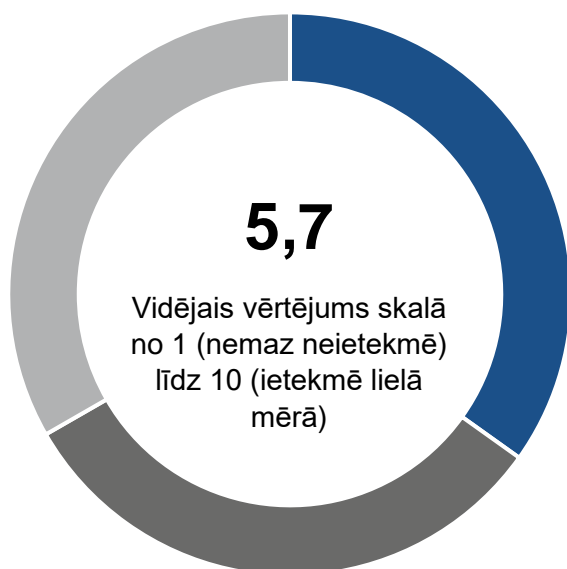

Galvenie pētījuma rezultāti

Pētījuma datu ievākšanas process sakrita ar izmaiņām un ierobežojumiem valstī un pasaulē sakarā ar vīrusa COVID 19 izplatību. Par cik pētījums galvenokārt balstās uz izjūtu un priekšstatu vērtējuma, lūdzām novērtēt, cik lielā mērā aktuālie notikumi valstī sakarā ar COVID 19 vīrusa izplatību ietekmē vai varētu ietekmēt pētījuma datus – atbilžu izvēli. Interese par šo jautājumu saistīta arī ar to, ka pētījumā par karjeru jāņem vērā ekonomiskā situācija, tās izpratne un izjūta. Kā zināms, vīrusa izplatība ietekmējusi ne tikai veselības jomu, bet arī ekonomisko situāciju pasaulē. Attēls nr.3.

Attēls nr.3.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

35% respondentu redzējumu par savas karjeras virzību ietekmē COVID-19 vīrusa izplatība

10 - ietekmē lielā mērā	13%	35%
9	8%	
8	14%	32%
7	12%	
6	8%	33%
5	12%	
4	5%	
3	8%	33%
2	6%	
1 - nemaz neietekmē	15%	

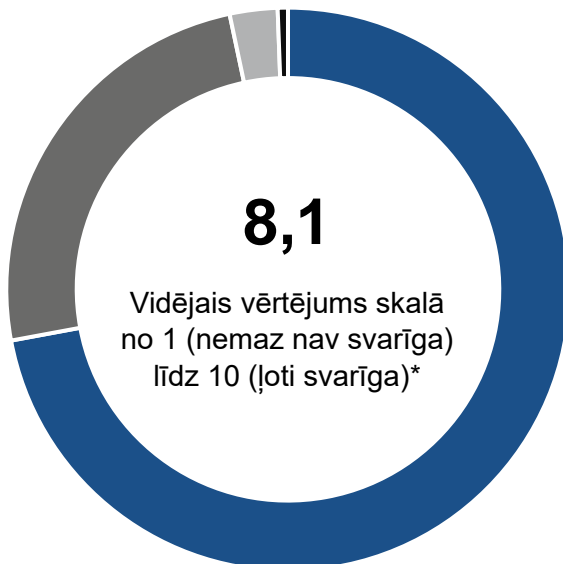
Aptaujas dalībnieku pašnovērtējums par COVID 19 vīrusa ietekmi uz viņu atbildēm nav viennozīmīgs – atbildes salīdzinoši vienmērīgi izkļiedētas – apmēram 1/3 daļa norādā augstu rādītāju COVID 19 situācijas ietekmē uz atbilžu rezultātiem, apmēram 1/3 uzrāda vidējus rādītājus un apmēram 1/3 norāda, ka COVID 19 vīrusa situācijai valstī ir maza ietekme uz viņu atbilžu rezultātiem.

Studentiem lūdzām novērtēt, cik svarīga viņiem kopumā dzīvē ir karjera. Attēlā nr.4. redzams, ka pārliecinoši lielākā daļa – 72 % - studentu izvēlas vienu no augstākajiem rādītājiem karjeras svarīguma izvērtēšanā. Tas norāda, ka kopumā LU studentiem karjera dzīvē ir svarīgs faktors.

Attēls nr. 4.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi, n=1015

72% respondentu dzīvē ir svarīga karjera

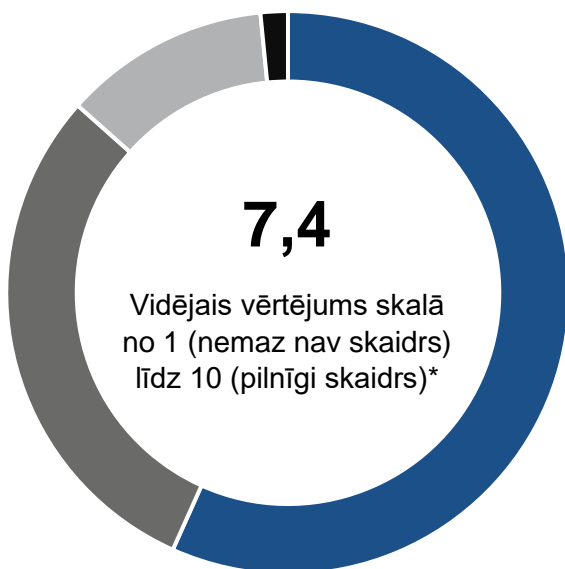
10 - ļoti svarīga	21%	
9	19%	72%
8	32%	
7	15%	
6	4%	25%
5	5%	
4	1%	
3	1%	
2	0,3%	3%
1 - nemaz nav svarīga	1%	
Nav atbildes	1%	

Studenti izvērtēja savu pārliecību un skaidrību – kādā amatā/profesijā vēlas strādāt pēc studiju beigšanas. 57% aptaujāto uzrāda augstu pārliecības rādītāju, 30% aptaujāto skaidrība, kādā amatā/profesijā vēlas strādāt pēc studiju beigšanas, ir vidēja. Attēls nr. 5

Attēls nr. 5.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi, n=1005

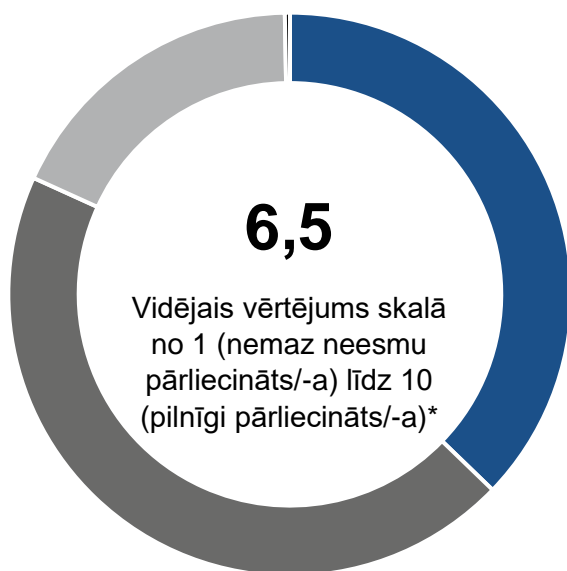
57% respondentu ir **skaidrs, kādā profesijā vēlas strādāt pēc studiju beigšanas**

10 - pilnīgi skaidrs	21%	
9	16%	57%
8	20%	
7	13%	
6	9%	30%
5	8%	
4	4%	
3	4%	
2	2%	12%
1 - nemaz nav skaidrs	3%	
Nav atbildes	2%	

Studenti tika aicināti novērtēt savu pārliecību, ka viņu karjera attīstīsies pēc vēlamā scenārija. 45% aptaujāto ir vidēji spēcīga pārliecība, ka tā notiks. Nedaudz mazāk – 37% norāda, ka, pārliecība par šo aspektu ir augsta. Attēls nr.6. Gandrīz 1/5 daļa zemu vērtē savu pārliecību par veiksmīgu savas karjeras attīstības scenāriju.

Attēls nr.6.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi, n=1018

37% respondentu ir **pārliecināti**,
ka karjera attīstīsies pēc
vēlamā scenārija

10 - pilnīgi pārliecināts/-a	7%	37%
9	12%	
8	18%	
7	20%	45%
6	12%	
5	12%	
4	6%	18%
3	6%	
2	3%	
1 - nemaz neesmu pārliecināts/-a	3%	
Nav atbildes	0,3%	

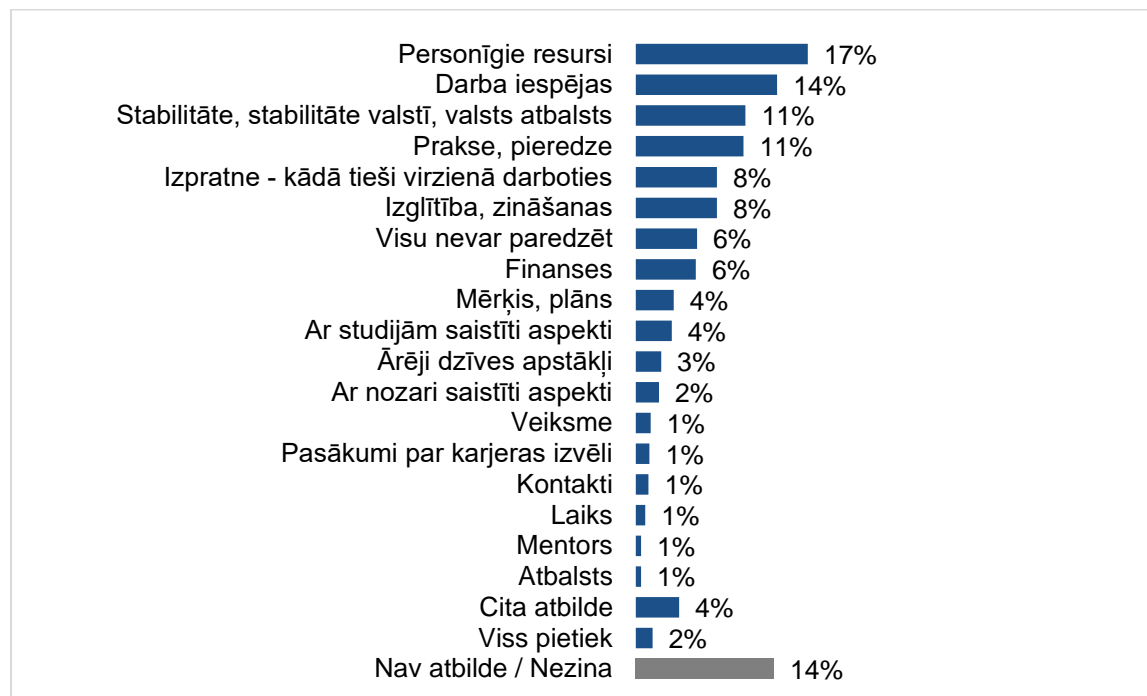

Studentiem tika lūgts komentēt, kas pietrūkst, lai būtu pilnīga pārliecība, ka karjera attīstīsies pēc vēlamā scenārija (ja netika uzrādīts augstākais vērtējums – bāze 944 studenti). Visbiežāk- 17% - norādīts kāds personīgs resurss, kas neļauj gūt minētajā aspektā pilnīgu pārliecību (pārliecība par sevi, mērķtiecīgums, ticība saviem spēkiem utml.). Kā otrs biežāk minētais iztrūkstošais aspekts tiek norādīts darbs, darba piedāvājumu trūkums - 14%. 11% norāda, ka iztrūkstošais aspekts šajā jautājumā ir stabilitāte, stabilitāte valstī, ekonomiskā situācija. Arī prakses un pieredzes trūkumu kā nepieciešamu aspektu pilnīgai pārliecībai par šo jautājumu norāda 11 %. 8% studentu nav pārliecināti par savas karjeras attīstību pēc vislabākā scenārija, jo vēl neizprot, kādā virzienā vēlas darboties. Tikpat daudz norāda, ka pilnīgai pārliecībai pietrūkst zināšanas un informācija. 6% neizvēlas augstāko rādītāju savā pārliecībā par veiksmīgu karjeras attīstību, jo uzskata, ka dzīvē kopumā nevar visu paredzēt un nevar būt šāda 100% pārliecība. Savukārt finanšu trūkums šajā aspektā liedz būt pārliecinātiem arī 6%. Mazāk par 5% kā nepieciešamos aspektus pilnīgā pārliecībā šajā aspektā norāda mērķa un plāna nepieciešamību, dažādus ārējus apstākļus, ar studiju procesu un nozari saistītus aspektus u.c. Attēls nr.7.

Attēls nr.7.

Bāze: Tie, kuri nav pārliecināti, ka karjera attīstīsies pēc vēlamā scenārija (Q3<10), n=944

Studenti tika aicināti novērtēt dažādu aspektu svarīgumu savā karjeras attīstībā. Vairāk kā 80% aptaujāto norāda, ka vislielākā nozīme ir tādiem aspektiem kā:

- iespēja sabalansēt darbu ar personīgo dzīvi un atpūtu,
- labs atalgojums,
- stabilitāte,
- drošības sajūta,
- iespēja arvien profesionāli pilnveidoties,
- tīra un sakopta darba vide,
- harmonija,
- pašrealizācija.

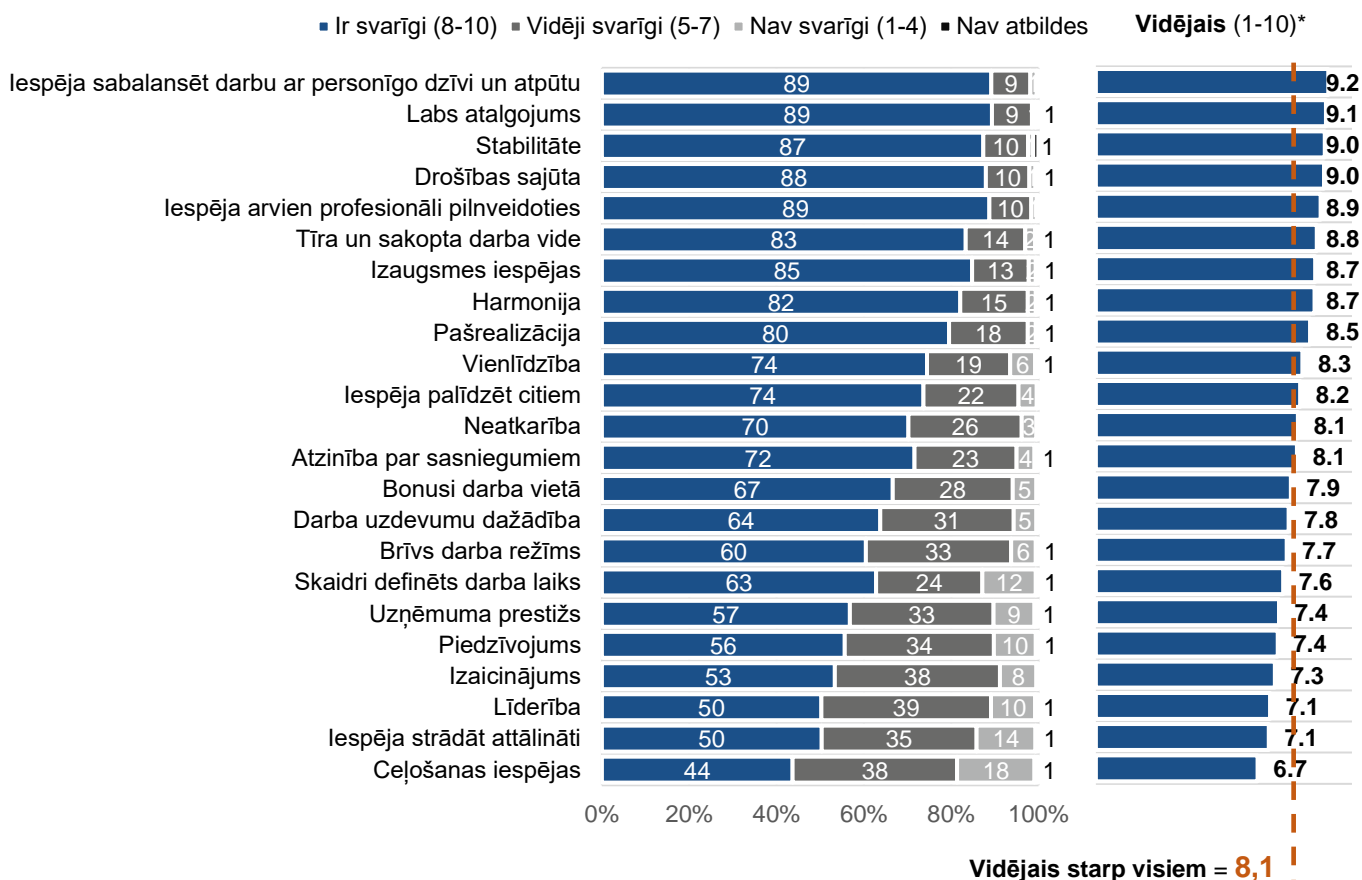
Citu aspektu izvēle ir zemāka, vērojama attēlā nr.8.

Vismazāk svarīgi aptaujātajiem studentiem karjerā ir izaicinājums, līderība, iespēja strādāt attālināti un ceļošanas iespējas.

Attēls nr.8.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

* Vidējais skalā no 1 (nemaz nav svarīgi) līdz 10 (ļoti svarīgi). Bāze: Tie, kuri snieguši konkrētu atbildi

Studenti pētījumā izvērtēja savu pārliecību, vai pēc studiju beigšanas strādās nozarē, kurā studē. 59% aptaujāto studentu ir augsta pārliecība par šo jautājumu. 28% - vidēji augsta. Attēls nr.9.

Attēls nr.9.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi, n=1020

59% respondentu ir **pārliecināti**, ka pēc studiju beigšanas strādās nozarē, kurā studē

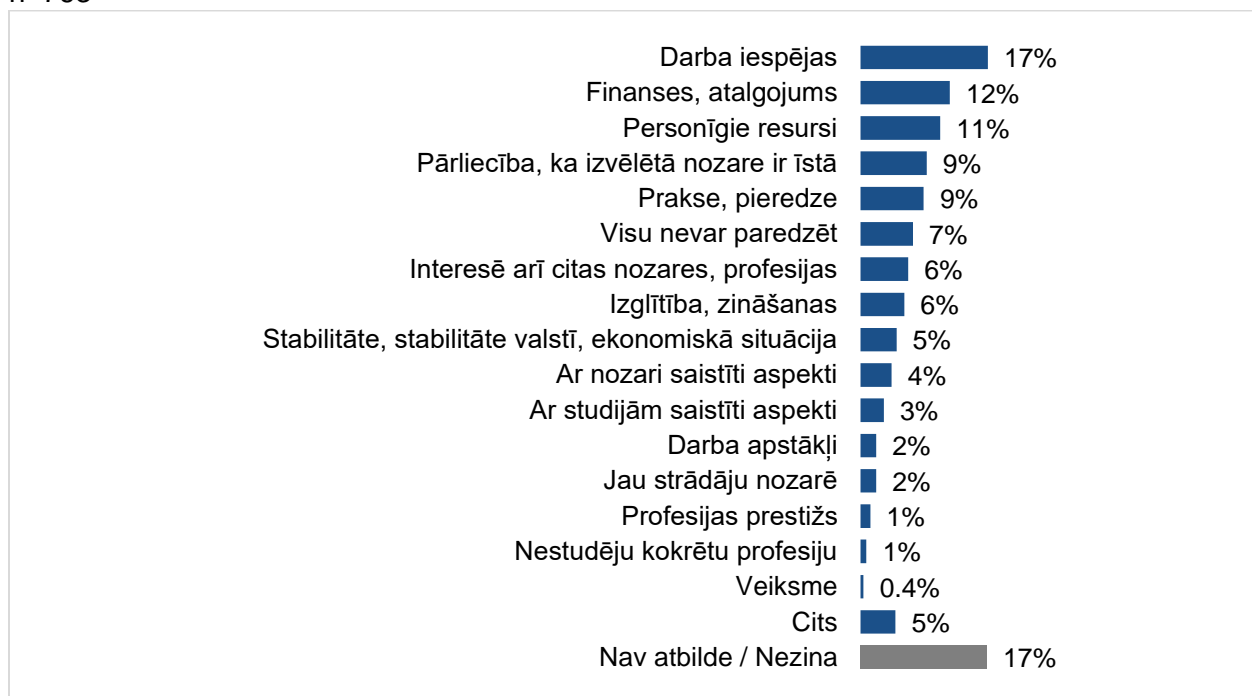
10 - pilnīgi pārliecināts/-a	25%	59%
9	17%	
8	18%	
7	11%	28%
6	7%	
5	9%	
4	3%	13%
3	4%	
2	2%	
1 - nemaz neesmu pārliecināts/-a	4%	
Nav atbildes	0,1%	

Studentiem tika lūgts precizēt, kas pietrūkst, lai būtu pilnīga pārliecība, ka pēc studiju beigšanas viņi strādās nozarē, kur pašlaik studē – ja nebija izvēlēts augstākais rezultāts (bāze 763 studenti). Visbiežāk minētā atbilde šajā jautājumā – 17% –ka iztrūkst darba iespējas. Otrs biežāk minētais aspekts ir finansiālā situācija saistībā ar amatu un algas apjoms konkrētajā profesijā. Personīgo resursu trūkumu akcentē 11 %. Savukārt 9 % nav pārliecība, ka ir izvēlējušies studēt sev saistošā nozarē. 9% aptaujāto norāda, ka pilnīgai pārliecībai pietrūkst nozares iepazīšana caur pieredzi un praksi. Savukārt 7% nenorāda, ka ir pilnīgi pārliecināti, ka pēc studiju beigšanas strādās nozarē, kurā studē, jo uzskata, ka visu nevar paredzēt, līdz ar to šāda pārliecība nevar būt vispār. 6% norāda, ka nav pilnībā pārliecināti, ka strādās nozarē, kurā studē, jo viņus interesē arī citas jomas – līdz ar to pieļauj iespēju strādāt arī citās nozarēs. 6% norāda, ka pilnai pārliecībai pietrūkst izglītība un zināšanas, bet 5% pietrūkst stabilitāte, stabilitāte valstī, ekonomiskās situācijas stabilitāte. Mazāk kā 5% min, ka iztrūkstošie faktori šajā jautājumā ir dažādi aspekti attiecībā uz studijām un nozari, kurā studē, darba apstākļi un profesijas prestižs, veiksmē. 2 % jau strādā nozarē, kurā studē, bet 1% apgalvo, ka nestudē konkrētu profesiju, tādēļ arī nav droši par savām darba gaitām nozarē, kurā studē. Attēls nr.10.

Attēls nr.10.

Bāze: Tie, kuri nav pārliecināti, ka pēc studiju beigšanas strādās nozarē, kurā studē (Q5<10), n=763

Studenti tika aicināti novērtēt, cik lielā mērā viņiem ir skaidras savas darba iespējas pēc studiju beigšanas. 60% aptaujāto apgalvo, ka skaidrība par šo jautājumu ir augsta. 29% aptaujāto šī pārliecība ir vidēji augsta. Skatīt attēlu nr. 11.

Attēls nr.11.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

60% respondentu ir **skaidras savas darba iespējas pēc studiju beigšanas**

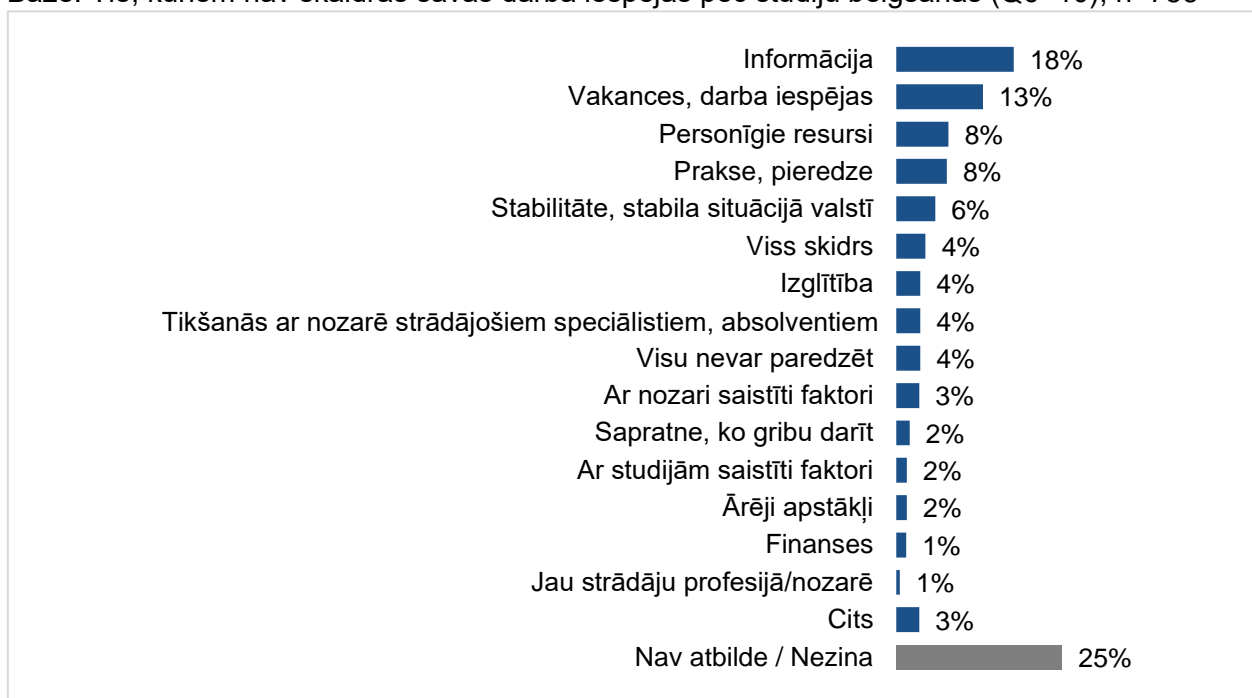
10 - pilnīgi skaidras	26%	60%
9	16%	
8	19%	
7	14%	29%
6	8%	
5	7%	
4	4%	10%
3	3%	
2	2%	
1 - nemaz nav skaidras	2%	

Jautājām, kas pietrūkst, lai būtu pilnīga skaidrība par savām darba iespējām pēc studiju beigšanas - ja nav izvēlējušies augstāko vērtējumu(bāze 756 studenti). 18% norāda, ka pietrūkst informācija. 13% norāda, ka pietrūkst vakances, darba iespējas. Personīgie resursi, kā arī prakse un pieredze pietrūkst 8% aptaujāto šajā jautājumā. Stabilitāte, stabila situācija valstī pietrūkst 6% aptaujāto, savukārt 4% aptaujāto pietrūkst izglītība, tikšanās ar nozares speciālistiem, absolventiem. Skatīt attēlu nr.12.

Attēls nr. 12

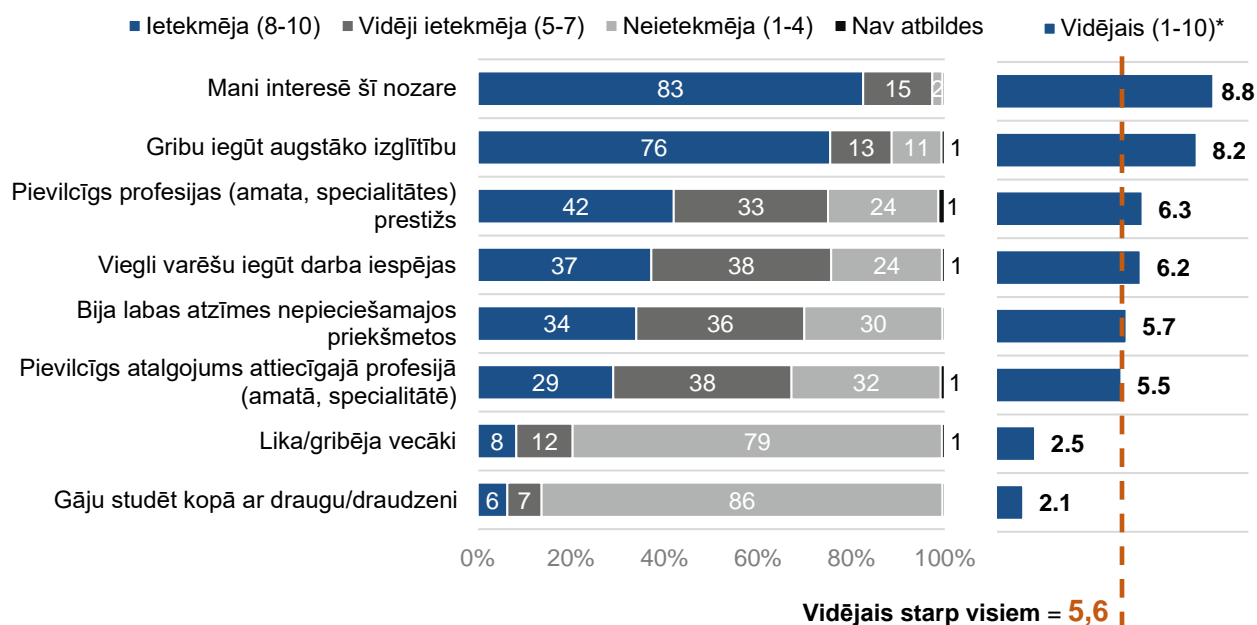
Bāze: Tie, kuriem nav skaidras savas darba iespējas pēc studiju beigšanas (Q6<10), n=756

Pētījuma ietvaros noskaidrojām, kādi aspekti ietekmēja izvēlēties studēt pašreizējā studiju programmā. Skatīt attēlu nr. 13.

Attēls nr. 13.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi

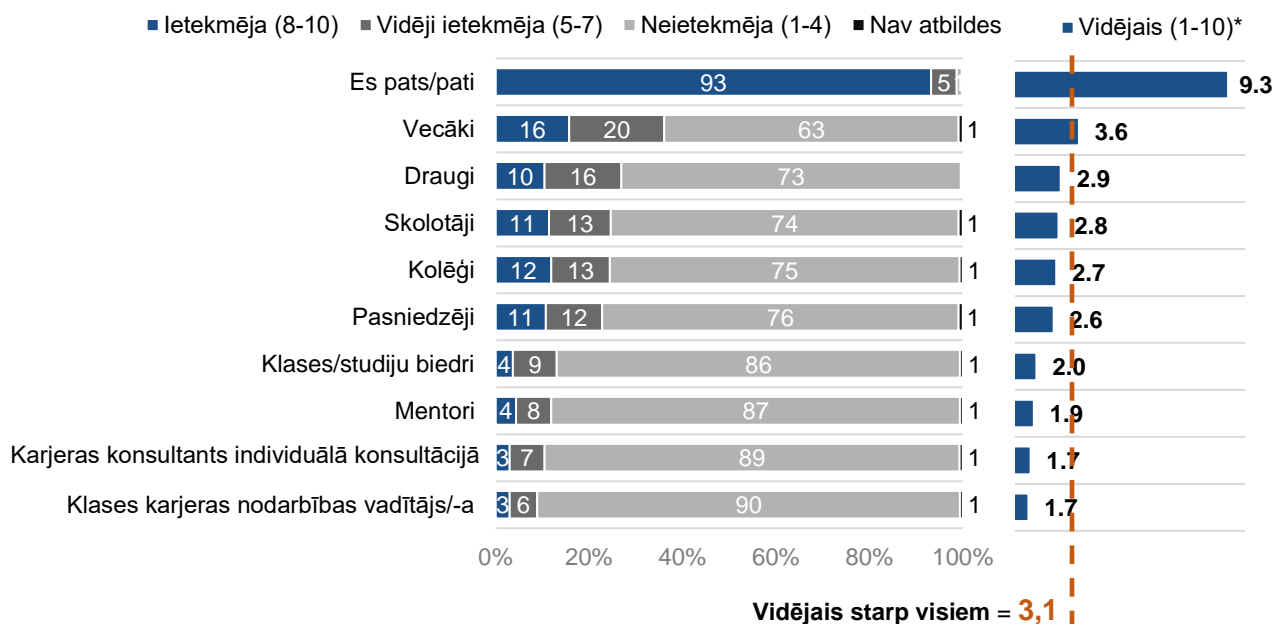

Vislielākā ietekme konkrētās studiju izvēles procesā bijusi interesei par konkrēto nozari. Pārlicinoši vairākums 83% izvēlas augstu rādītāju šajā jautājumā. 76% lielā mērā studiju programmas izvēli ietekmēja vēlme iegūt augstāko izglītību. Pievilcīgs profesijas prestižs kā augstu novērtēts apskats norādīts 42%, bet vidēji augstu rādītāju šim aspektam izvēlas 33% aptaujāto. 37% aptaujāto studiju programmas izvēli ietekmēja pārlicība, ka varēs viegli dabūt darbu. Vidēji augsta pārlicība par šo aspektu ir 38% aptaujāto. Fakts, ka bija labas atzīmes nepieciešamajos priekšmetos, kā augsts motivējošais faktors konkrētās studiju programmas izvēlei ir bijis 34% aptaujāto, bet vidēji augsts 36%. Pievilcīgs atalgojums konkrētajā profesijā ir aspekts, kuru kā augstu studiju programmas izvēles rādītāju izvēlas 29% aptaujāto, bet 38% norāda kā vidēju augstu rādītāju.

Interesējāties, kādi cilvēki un cik lielā mērā ietekmējuši aptaujāto cilvēku izvēlētajā studiju programmas izvēli. Skat. attēlu nr. 14.

Attēls nr. 14.

Bāze: Visi respondenti, n=1021 / *Snieguši konkrētu atbildi

Pārlicinošais vairākums norāda, ka pašreizējās studiju programmas izvēli noteica pats studējošais. 93% norāda šajā jautājumā augstus rādītājus. Tomēr zināma nozīme studiju programmas izvēlē ir bijusi arī dažādiem cilvēkiem – 16% aptaujāto liela nozīme studiju programmas izvēlē ir bijusi vecākiem un viņu viedoklim, ap 10% aptaujāto norāda, ka liela ietekme studiju programmas izvēlē bijusi draugiem, skolotājiem, kolēģiem un pasniedzējiem.

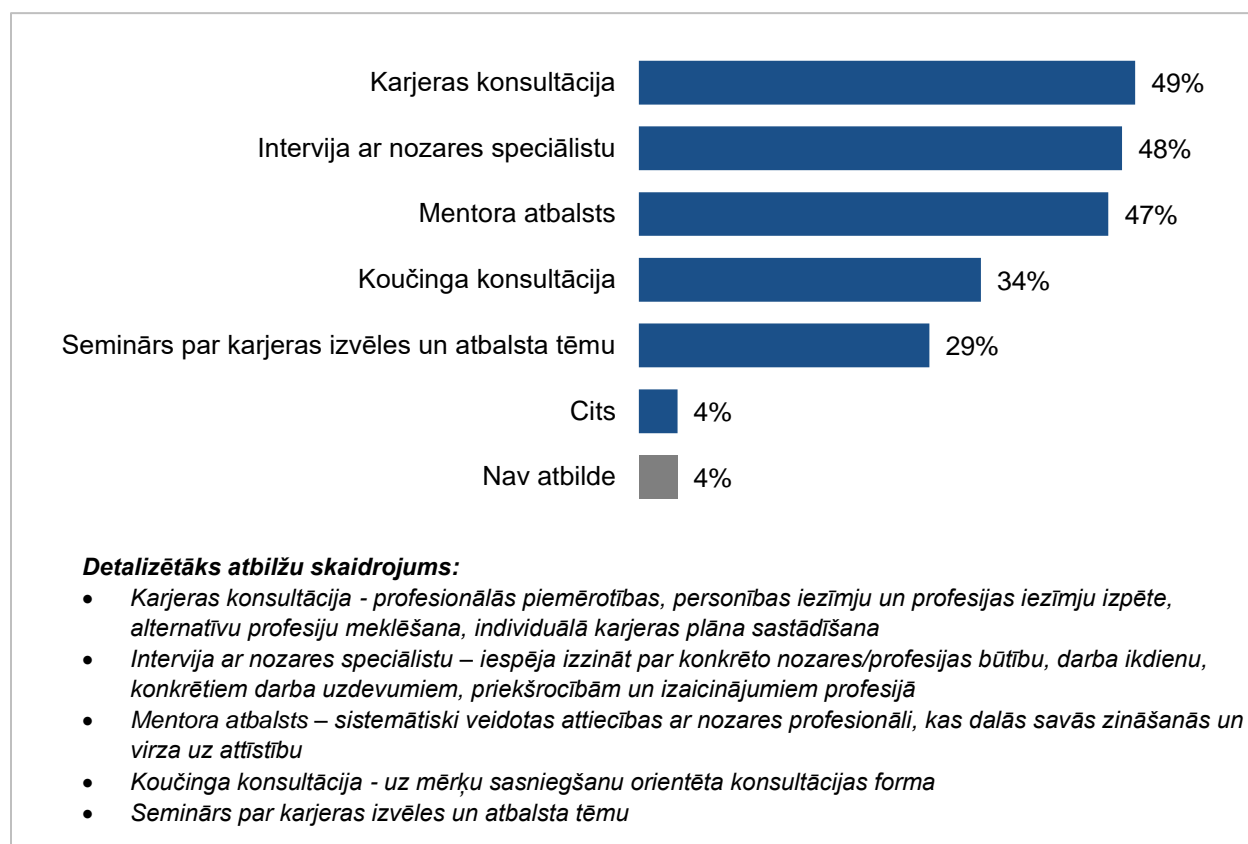

Jautājām, kādus karjeru atbalstošus pasākumus studenti izmantotu, ja būtu tāda iespēja. Attēlā nr. 15. redzams, ka gandrīz puse aptaujāto izmantotu iespēju pakonsultēties pie karjeras konsultanta, veiktu interviju ar nozares speciālistu, izmantoto mentora atbalstu. 34% aptaujāto izmantotu koučinga konsultāciju, bet 29% aptaujāto piedalītos seminārā par karjeras izvēles un atbalsta tēmu.

Attēls nr. 15.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

Aptaujas dalībnieki tika iztaujāti, kādus pasākumus savas karjeras attīstībā studenti sagaida no savas fakultātes. Visbiežāk tiek minēti dažādi faktori, kas tieši saistīti ar studiju procesu – ar studiju programmas piedāvājumu un tā kvalitāti – 13%.

10% aptaujāto no fakultātes sagaida noorganizētas tikšanās ar nozares speciālistiem, 10% sagaida prakses iespējas, 7% aptaujāto no savas fakultātes sagaida informāciju par darba iespējām. Skatīt attēlu. nr.16.

Attēls nr. 16.

Bāze: Visi respondenti, n=1021

Rezultātu kopsavilkums, secinājumi

- Karjera LU studentiem dzīvē ir svarīga lielā mērā.
- Lielākai daļai studentu ir vidēji augsta vai zema pārliecība, ka karjeras attīstīsies pēc vēlamā scenārija. Galvenie iemesli pārliecības trūķumam tiek minēti personīgie resursi (mērķtiecība, ticība sev, pārliecība par sevi), darba piedāvājumu trūķums, stabilitātes trūķums, ekonomiskā situācija valstī.
- 75 aptaujāto vēl neizprot, kādā virzienā vēlas darboties.
- Studentiem ir lielāka pārliecība, ka karjera ir svarīga viņu dzīvē salīdzinoši ar pārliecību, kādā profesijā (amatā, specialitātē) viņi vēlas strādāt.
- Salīdzinoši kā svarīgākus savā karjerā studenti vērtē sekojošus aspektus: stabilitāte, drošības sajūta, harmonija, iespējas profesionāli pilnveidoties, sabalansēts darbs ar personīgo dzīvi, izaugsmes iespējas, labs atalgojums, pašrealizācija, tīra un sakopta darba vide.
- Studenti līdzīgi vērtē savu pārliecību iegūt darbu savā nozarē pēc studiju beigšanas un pārliecību par iespējām iegūt darbu pēc studiju beigšanas kopumā. Šajos jautājumos nav vērojamas būtiskas atšķirības.
- Vērojama sakarība – jo lielāka pārliecība, ka pēc studiju beigšanas varēs iegūt darbu savā nozarē, jo lielāka pārliecība, ka pēc studiju beigšanas darbu varēs iegūt kopumā.
- Biežāk minētie iemesli pārliecības trūķumam par iespēju dabūt darbu savā nozarē tiek minēts darba iespēju trūķums, finanses un atalgojuma apmērs, kā arī personīgie resursi.
- 69 aptaujāto nav pārliecināti, ka izvēlējušies studēt sev atbilstošā nozarē.
- Kopumā darba iegūšanā pēc studiju beigšanas biežāk minētais iztrūķstošais iemesls ir informācijas trūķums.
- Vislielākā ietekme studiju programmas izvēlē studentiem ir bijusi interesei par izvēlēto nozari un vēlmei iegūt augstāko izglītību.
- Vidēji nozīmīgi studiju programmas izvēlē bija atzīmēm konkrētajos priekšmetos skolā, pievilcīgam atalgojumam nozarē/ profesijā un iespējām viegli dabūt darbu konkrētajā nozarē/profesijā.
- Lielākais vairākums studiju programmu izvēlējušies, balstoties uz paša apsvērumiem. No apkārtējiem lielākā nozīme programmas izvēlē ir bijusi vecākiem.
- Vislielākais pieprasījums no karjeras attīstību atbalstošiem un veicinošiem pasākumiem būtu karjeras konsultācijai, mentora atbalstam un intervijai ar nozares speciālistu.

- No savas fakultātes karjeras attīstībā aptaujātie studenti visvairāk sagaida kvalitatīvu un sakārtotu studiju programmu un studiju procesu, intervijas ar jomas speciālistiem un prakses iespējas.